Nor. 54.

GAZETA LWOWSKA.

W Piatek dnia 8. Lipca 1814.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — Według wiadomości, które nas z Galicyyskich miast cyrkułowych i innych dochodzą, obchodzono w nich z uroczystością przywrócenie pokoiu i powrót N. Pana do stolicy przez dziękczynne nabożeństwo, uczty i oświecenie domów.

C. K. Rząd kraiowy Galicyyski wydał d. 22. Czerwca pismo okólne, w którém donosi, że N. Pan z powodu zmienionych w obecnym czasie stosunkow, raczył cło konsumcyyne od każdego *netto* cetnara kawy z 60 ZR. zniżyć na 20 ZR. w W. W. wraz z 30toprocentowym przydatkiem, a za prawidło przy wymierzaniu kary za przemycanie kawy, wartość onéyże zamiast ustanowionych r. z. 150 ZR. na 100 ZR. w W. W. ustanowić. Pobieranie tego zmnieyszonego cła konsumcyynego zaczęło się od d. 1. b. m.

Tenże Rząd przysłał nam ieszcze do umieszczenia następuiący spis ofiar dobrowolnych, które w ciągu byłéy woyny złożonemi zostały:

PP. Bohonicki Sekretarz Cyrkułu Jasielskiego, Gabriel: Sekretarz Cyrkułu Przemyskiego i Knisch Registrant tegoż Cyrkułu, ofiarowali 40 kurtek dla piechoty.

P. Piotr Kierneis, Kancelista przy Cyrkule Stryyskim, złożył za miesiące May i Czerwiec 16 ZR. dla pułku lekkich ieźdźców Oreillego.

Pewien C. K. Urzędnik, nie chcący bydź wymienionym, dał 8 ZR. dla chorych i ranionych C. K. żołnierzy.

W. JX. Kanonik Potocki, Proboszcz Żydaczowski, dał 120 ZR. 8 Kr. iako żołd należący się od 1. Listopada 1813go aż do ostatniego Maia 1814go tym pięciu rekrutóm, których ze wsi swoiéy Roguczna przystawił.

W. Małuia z Dołhego, dał 50 ZR. dla C. K. szpitalów woyskowych.

W. Cyrkule Sandeckim dano w Maiu 31 funt. 14 łót szarpii.

W Cyrkule Złoczowskim dano 242 funt. szarpii, 4 pary trzewików i 4 funty płótna.

Małżonka Lwowskiego magistratualnego Radcy Pana Hofmana, dała 13 funt. 16 łót. szarpii i 4 funt. bandażów.

Mayer Herz, Kupiec Żydowski we Lwowie, ofiarował znowu 10 płaszczów dla piechoty, 12 par trzewików, 14 koszul i 14 gatek.

Z Wiédnia. — Pod tym artykułem donosi Gazeta Wiédeńska co następuie:

Przypuściwszy J. C. K. Apostolska Mość d. 22. Czerwca na audyencyę wszystkie obecne tu Deputacye z Prowincyi, i dawszy im wszystkim poznać nayłaskawszy swóy sposób myślenia, pozwolił każdéy z osobna Deputacyi złożyć sobie uszanowanie. Tak więc Deputacye z Węgier, Czech, Galicyi, Niższéy Austryi, ze Styryi Karyntyi i Morawy miały honor bydź przedstawionemi J. C. K. Mości w taynéy Izbie radnéy, gdzie Panowie Naczelnicy onychże złożyli w osobnych przemowach N. Panu hołdy wdzięczności, wierności i uszanowania, którémi przeięte są wszystkie serca uszczęśliwionych Poddanych J. C. K. Mości, a N. Pan raczył każdéy z osobna Deputacyi odpowiedzieć w łaskawych i oycowskich wyrazach.

N. Cesarz i Król wyiechał z tąd d. 28. Czerwca po południu z N. Cesarzową i Arcy-Xiężniczkami Leopoldyną i Maryą do

Baden, gdzie stanął o godz. 7méy wieczorem i wysiadł w domu Cesarskim dla używania kąpieli według corocznego zwyczaiu.

Cesarzowa Marya Ludwika udała się d. 28. Czerwca z Schönbrunu do Baden dla pożegnania się z NN. Cesarstwem, Arcy-Xiążętami i Arcy Xiężniczkami, i wyiechała d. 30. wieczorem dla poratowania zdrowia swoiego do kąpieli w Aix pod Chambery. Monarchini ta odprawia podróż swoią *incognito* i zamyśla po kąpielach tu powrócić. Xiąże Parmy, N. Syn iéy, pozostał się tymczasem w Schönbrunie z Dworem swoim.

W nocy z d. 23. na 24. Czerwca przyiechał do téy stolicy były naczelny Wódz wóysk sprzymierzonych Feldmarszałek Xiążę Schwarzenberg, po krótkim pobycie w dobrach swoich Worlick, w Czechach leżących. — Uroczysta instalacya na przeznaczony dla niego od N. Cesarza dostoyny urząd Prezesa Rady nadwornéy wojenney, wkrótce nastąpi.

Feldzeugmeister Baron Hiller, mianowanym został dowodzącym Jenerałem w Siedmiogrodzkiéy Ziemi na mieyscu Jen. iazdy Barona Stipsics, mianowanego Wice-Prezesem Rady nadwornéy woienney.

W Wiédniu zebrało się towarzystwo w zamiarze wspierania tych żołnierzy, którzy w upłynionéy woynie inwalidami się stali. Każdy przyiaciel ludzkości i patryota dowie się z ukontentowaniem, że do dnia 12. Czerwca zebrano iuż dla tychże inwalidów 67803 ZR. 21 Kr., i że co dzień ieszcze znakomite składane są datki.

Wiadomości zagraniczne.

Wielka Brytaniia.

Miasto Londyn podało Jego Królewicowskiéy Mości Xięciu Wallii, Rejentowi połączonego Królestwa W. Brytanii i Irlandyi, Adres następuiący:

„My J. K. Mości posłuszni i wierni Poddani, Lord Major, Aldermanowie i Gminni miasta Londynu, zebrani we wspolnéy radzie, składamy Waszéy Królewicowskiéy Mości nayserdecznieysze życzenia z powodu zawartego traktatu pokoiu między J. K. Mością i N. Królem Francuzkim. Królewski Panie! Przy téy sposobności nie możemy inaczéy, iak tylko z naywyższém podziwieniem spoglądać na stałość, mądrość i energiię, które nasza kochana Oyczyzna w czasie tego trudnego i długiego boiu okazała. Gbyby W. Brytaniia nie była tak wytrwałą, tedyby może zniknęła była wolność Europy. Gdyby waleczni Synowie onéyże nie zrobili byli na morzu i lądzie zwycięzkich postępów, tedyby godne sławy gorliwe usiłowania WW. Sprzymierzeńców naszych, zapewne ieszcze nie miały były pory do rozwinięcia się; gdyby zwycięzkie woyska nasze pod nieśmiertelnym Wellingtonem nie były wespół walczyły z walecznymi Hiszpanami dla wyrwania Półwyspu z rąk Zdobywcy niestałego umysłu, tedyby Niemcy i Hollandya leżały ieszcze dotychczas pod żelaznym despotyzmem ciemięzcy, a natężenia wspaniałomyślnego Alexandra czynione w celu dania im pomocy, byłyby bezskutecznemi. Ta zadumiewaiąca dzielność, zdziałaną została przez ową godną podziwienia Konstytucyę, którą Anglicy iako przekazane sobie od Ojców swoich naylepsze dziedzictwo posiadaią, i która, iak to z wyniosłą spostrzegamy radością, poczytaną iest od sąsiedzkich Narodów za prawdziwy filar wolności obywatelskiéy. — Musimy dziwić się téy gorliwości i determinacyi, które Wasza Królewicowska Mość przez to okazałeś, że tak świętą sprawę, która pod zarządzeniem boskiéy Opatrzności nietylko nayzupełnieyszym szczęśliwym skutkiem uwieńczoną zostałała, ale nawet wielką część rodzaiu ludkiego do błosławieństw pokoiu przypuściła, wszelkiemi podobnemi środkami wspierałeś. — Duch iedności, z iaką rozpoczęte były układy, połączony z tak widocznem umiarkowaniem i zdrowém wnioskowaniem, które Mocarstwa sprzymierzone w zachowaniu się swoiém okazały, nie zostawił żadnéy wątpliwości, że dobroczynne w równéy sposób dla obu Kraiów warónki pokoiu, utrzymaią na długi czas ową przyiaźń, która teraz N. Pana z N. Królem Francuzkim koiarzy."

Z rozkazu Trybunału:
Henryk Woodthorpe.

Jego Królewicowska Mość raczył na to następuiącemi słowy odpowiedzieć:

„Dziękuię WWCPanóm za ten przychylny i szczéry Adres. — Przyymuię z szczególnieyszém ukontentowaniem życzenia Wasze z powodu szczęśliwego ukończenia długiey i trudnéy walki, w którą byliśmy wplątani, wynoszę się oraz z tego, iż wraz z Wami uznać się to mogę, iak wielce dopięcie tego

wielkiego celu, po błogosławieństwie boskiéy Opatrzności, determinacyi, stałości i wytrwałości wspaniałomyślnego Narodu tych Królestw przypisać należy. — Jest to bardzo przyiemną myślą, że szczęśliwa Kraiu naszego Konstytucya nienaruszoną została od owego burzącego ducha nowości, który zagrażał niegdyś obaleniem wszelkich urządzeń; że siła teyże Konstytucyi podsycała i wzmacniała natężenia i posiłkowe źródła Narodu, i że ona nakoniec, po zagruntowaniu naszego własnego bezpieczeństwa, wystawioną została (przez powszechne przekonanie o praktyczney wyśmienitości swoiéy) za wzór, według którego inne Narody stawiaią gmach cywilnego porządku i wewnętrzéy polityki. — Przy zawarciu traktatu z N. Królem Francuzkim, iednoczącego znowu wielkie Mocarstwa w pokoiolubnych stosónkach, ia i NN. Sprzymierzeńcy moi, którzy przyłożyli się tak bardzo do uzyskania onegoż, zamierzyliśmy sobie, aby bez pokrzywdzenia nikogo postarać się o bezpieczeństwo dla wszystkich, i tym sposobem ugruntować trwałość pokoiu nie na samém tylko zmordowaniu się pod ciężarami i klęskami woyny, lecz na stałéy posadzie powszechnéy pomyślności i niepodległości."

Według doniesień pism publicznych przyiął d. 9. Czerwca Xiążę Rejent Angielski około godziny 2giéy po południu Monarchów Rossyyskiego i Pruskiego, obcych Xiążąt, Xiążąt braci swoich i znakomitszych Anglików w pałacu swoim (Carleton-House). O w pół 3ciéy przybył Król Pruski a o 3ciéy Cesarz Rossyyski; Król Pruski w mundurze gwardyi i z głową nieupudrowaną, a Cesarz Rossyyski w ponsowym mundurze Angielskim z orderem Podwiązki. Przyięto obu Monarchów z zupełną czcią woyskową. Xiążę Rejent przyiął ich w przysionku pałacu. Odprawił potém Xiążę Rejent Kapitułę orderu Podwiązki, która w dzieiach W. Brytanii wiecznie będzie pamiętną. Herold herbowy zaprowadził Kawalerów i Urzędnikow orderu w wielkiey paradzie do sali Kapituły, gdzie ieszcze nigdy nie zebrało się tak liczne zgromadzenie. Potém Xżę Rejent w wielkim ubiorze orderowym, maiąc po prawéy Cesarza, uważanego iuż za Kawalera orderu i ozdobionego przepysznym płaszczem orderowym, którego ogón niósł Lord Yarmouth, wszedł do sali i siadł w krześlie przy podnożku tronu. Cesarz, zasiadł na takimże krześle po prawéy iego; po lewéy, stało krzesło przygotowane dla Króla. Czytał Biskup Salisburski, iako Kancler orderu statut, mocą którego Król Pruski ogłoszony Kawarem orderu; przy czém Kanclerz w krótkiéy pochwałe wystawił wielkie przymioty, stałość, i osobiste męztwo tego szlachetnego Monarchy. Wprowadzili Króla Pruskiego do sali kapituły Xiążęta York i Kent, gdzie go Xiążę Rejent pasował, ucałował, (za którym przykładem poszli inni Kawalerowie), a potém obok siebie posadził. Czytał daley Kanclerz statut, mianuiący N. Cesarza Austryackiego Kawalerem tegoż orderu, i uwalniaiący go od przepisów installacyi. — Przez trzeci statut mianowani Kawalerami orderu Podwiązki Hr. Liverpool i Vicehrabia Castlereagh. Wprowadzono ich do Kapituły, i z zwykłemi obrzędami przyięto. Czytał nakoniec Kanclerz 4ty statut téy treści, iż odtąd, wyiąwszy Xiążęta krwi Królewskiéy, nie będą przyięte nowe Członki tego orderu, aż gdy liczba Kawalerów podług statutu nie zmnieyszy się do 25, a natenczas nastąpi mianowanie tylko na ozierocone mieysca.

Francya.

Po oddaleniu się Króla z pałacu Ciała prawodawczego, w którym (*iakeśmy iuż w przeszłych Nrach donieśli*) podał przez Kanclerza zgromadzonym Senatoróm i Deputowanym Departamentów Akt Konstytucyi Państwa Francuzkiego, instalował zaraz potém Kanclerz Izbę Parów. Ta uchwaliła przyięcie Konstytucyi i Adres podziękowania, oraz postanowiła, aby ten Adres wszyscy Parowie złożyli Królowi. — Na posiedzeniu Deputowanych z Departamentów uchwalono niezwłoczne wciągnienie Aktu konstytucyynego do protokułów i Adres podziękowania Królowi. (*Oba te Adressy i odpowiedzi N. Króla* Francuzkiego *do przyszłego Numeru odkładamy*).

Gazety Francuzkie piszą, że Król mianować będzie ieszcze 46 Parów. Między mianowanemi do téy chwili nie są Marszałkowie, Jourdan, Massena, Soult, Brune, Victor, Davoust i Vandamme.

Były Arcy-Kanclerz Państwa Xiążę Cambaceres, Minister Policyi Xiążę Rovigo (Savary), Radca Stanu Hrabia Regnault de St. Jean d'Angely i były Gubernator Paryża Jen. Hullin, są wygnani do dóbr swoich na czas nieograniczony.

Obszérne obwieszczenie Ministra Policyi

Hrabiego Beugnot, wydane d. 7. Czerwca, zaleca święcić Niedziele i Swięta. — W urządzeniu zaś pod d. 10. Czerwca ponowił tenże Minister dawne przepisy tyczące się processyi Bożego Ciała, króréy od lat 21 nie widziano w Paryżu. Odprawiła się ona z wielką, iak dawniey, uroczystością. Mnóstwo Ludu napełniało ulice, któremi przechodziła; assystowały iéy gwardya narodowa, woysko liniiowe i gwardya Paryzka. Po processyi Lud zebrany przed pałacem Tuilleryyskim wołał: „Niech żyie Król! "

Dowodzca miasta Paryża Jen. Gerard ogłosił tamże, iż gdy znakomita liczba Woyskowych sprzymierzonych pozostała się tam częścią po szpitalach, częścią dla ukończenia interessów korpusów swoich pod dozorem Officerów, maiących rozkaz chodzić zawsze w mundurze, przeto Dowodzca Paryża nie chce obrażać żołnierzy Francuzkich tą myślą, aby w iakimkolwiek bądź stosónku pozwalali sobie wyzywać na poiedynek Poddanych tych Monarchów, z którymi Król zawarł pokóy dla dobra Francyi i świata. Jeżeli zaś kto w mundurze Francuzkim znieważył którego sprzymierzonego Woyskowego, będzie surowo ukarany.

Jeden Dziennik Paryzki pisze, iż Jen. Grouchy przysłał dymissyę. Dowodził ón korpusem iazdy, nad którym naczelne dowództwo powierzył Król Xięciu Berry, przyczém wspomniał z chwałą o tym Jenerale. Woysko traci z żałem tego znakomitego Officera. — Inny zaś Dziennik donosi, że ten Jenerał dawszy dymissyę, ukazać się miał późniéy (iak mówią) u Dworu, gdzie w sali stykaiącey się z pokoiami Królewskiemi pokrzywdzić miał Marszałka Marmonta w obecności Xięcia Berry. Nazaiutrz miano mu dadź rozkaz, aby wyiechał z Paryża.

Dnia 3go Czerwca wieczorem przeniesiono zwłoki zmarłéy w dniu 29. Maia Cesarzowéy Józefy z Malmaison do parafialnego Kościoła w Rouelle. Byli w orszaku pogrzebowym, Xiążę Meklenburski, kilku Marszałków Francuzkich, wielu Jenerałów i Senatorów, Hrabia Sacken Gubernator Paryża, wielu Jenerałów wóysk sprzymierzonych &c. Arcy-Biskup z Tours przy assystencyi Biskupów z Evreux i Wersalskiego miał nazaiutrz wielką Mszę. — Krótko przed śmiercią, powtórzyła zmarła te często mówione przez nią słowa: „Byłam w życiu moiém tak szczęśliwą, iż nie iedną łzę otarłam, a nigdy mi zarzucić nie mogą, abym kiedy komu łzę boleśną wycisnęła." — Nazywano ią powszechnie Matką cierpiących i ubogich. Przeszło 8000 ludzi było na iéy pogrzebie. Zostawiła ona nadzwyczaynie kosztowne sprzęty, mnóstwo rzadkich starożytności, posągów, obrazów i t. d.

Gazeta bezstronnego Korrespondenta Hamburskiego (która od czasu, iak to miasto stało się znowu Anzeatyckiém, w starodawnym kształcie swoim wychodzić zaczęła), wyięła z Gazet Angielskich następuiący

Traktat

między Mocarstwami sprzymierzonemi i Cesarzem Napoleonem.

Artykuł 1. N. Cesarz Napoleon zrzeka się w imieniu swoiém, następców swych i dziedziców, iako też wszystkich członków swéy familii, wszelkich praw samowładztwa i panowania, tak nad Państwem Francuzkiém, iak nad Królestwem Włoskiém i wszelkim innym Kraiem.

Art. 2. N. Cesarz Napoleon i N. Cesarzowa Marya Ludwika zatrzymaią tytuł swóy i stopień dożywotnie. Matka, Bracia, Siostry, synowcowie i siestrzenice, zatrzymaią podobniez, gdziebykolwiek mieszkali tytuł: Xiążąt familii iego.

Art. 3. Wyspa Elba, którą Cesarz Napoleon wybrał sobie na mieszkanie, składać będzie przez ciąg życia iego oddzielne Xięstwo, które ón posiadać ma ze wszelkiemi prawami samowładztwa i własności. Oprócz tego zapewnia się Cesarzowi roczny dochód dwóch milionów Franków, który iako dług, wciągnięty będzie do wielkiey Księgi Francyi. Jeden milion z tego spada na Cesarzowe.

Art. 4. Xięstwa Parmy, Piacency i Gwastalli dostaną się N. Cesarzowey Maryi Ludwice ze wszelkiemi prawami własności i samowładztwa, a które spadaią na iéy syna i potomków w prostéy linii. Xiążę syn iéy przybierze tytuł: Xiążęcia Parmy, Piacencyi i Gwastalli.

Art. 5. Wszystkie Mocarstwa połączone starać się będą u rządów Barbaryyskich, ażeby flaga wyspy Elby była szanowana, i tym końcem stosunki iey z temi rządami maią bydź takie, iakie są stosunki Francyi z niemi.

Art. 6. W Kraiach, których się N. Cesarz Napoleon przez traktat niniejszy zrzeka, maią bydź dla niego i familii iego wyznaczone dobra, lub dochody zapisane w wielką Księgę Francyi, wolne od wszelkich ciężarów i potrąceń, czyniące czystego na rok przychodu dwa miliiony 500000 franków. Te dobra, lub dochody, należeć maią, iako zupełna własność, do Xiażąt i Xiężen familii iego, które zarządzać niemi będą według upodobania. Maią zaś bydź tak między nich podzielone: Madame matka otrzyma 300000 franków. Król Józef i żona iego 500000. Król Ludwik 200000. Królowa Hortensya i iéy dzieci 400000. Król Hieronim i żona iego 500000. Xiężna Eliza Baciochi 300000. Xiężna Paulina Borghesse 300000 franków. Xiążęta i Xiężne domu Cesarza Napoleona zachowaią, oprócz tego, ruchomy swóy i nieruchomy iaki bądź maiątek, posiadany prawem publiczném lub prywatném.

Art. 7. Pensya Cesarzowey Józefy oznacza się w summie 500000 fran., w dobrach lub zapisie w wielkiéy Księdze Francyi. Zatrzyma prócz tego wszelką swą osobistą ruchomą lub nieruchomą własność, i może nią rozrządzać według praw Francuzkich.

Art. 8. Xiążę Eugeniiusz Wice Król Włoski, otrzyma stosowne opatrzenie (établissement) we Francyi.

Art. 9. Własność posiadana przez Cesarza Napoleona we Francyi, nadzwyczayne lub z Koroną połączone prywatne dobra, fundusze, które Cesarz lokował w wielkiey Księdze Francyi, lub w banku Francuzkim, w akcyach leśnych, albo w innym iakim sposobie, a które Cesarz zostawia Koronie, maią bydź zachowane iako kapitał, nie przenoszący summy dwóch miliionów, i użyte na nagrody dla tych Osób, które spisane będą na liście, podpisanéy przez Cesarza Napoleona, która Rządowi Francuzkiemu oddana będzie.

Art. 10. Wszystkie dyamenty Korony zostaną we Francyi.

Art. 11. N. Cesarz Napoleon oddaie do Skarbu publicznego i innych kass wszystkie summy, które na rozkaz iego wzięte z nich były, te wyiąwszy, które do listy cywilney należały.

Art. 12. Długi domu N. Cesarza Napoleona, iakie są w dniu podpisania ninieyszego traktatu, zapłacone będą z zaległości należnéy liście cywilnéy podług etatu, maiącego bydź podpisanym przez Kommissyę do tego wyznaczoną.

Art. 13. Obligacye domu pożyczki Napoleona w Medyolanie, należące się Francuzkim lub obcym wierzycielom, maią bydź zapłacone, ieśli w przyszłości co innego względem tego nie będzie postanowioném.

Art. 14. Wydane będą potrzebne paszporty, ażeby N. Cesarz Napoleon, Cesarzowa, Xiążęta i wszystkie osoby ich orszaku, lub te, które osiąśdź zechcą poza granicami Francyi, wolno wyiechać mogły. Toż samo rozumieć się ma o ich taborach, koniach i rzeczach. Sprzymierzone więc Mocarstwa dodadzą im Officerów i woyska do przeprowadzenia.

Art. 15. Z gwardyi Cesarsko-Francuzkiéy oddział, z około 1500 ludzi wszelkiéy broni złożony, odprowadzi Cesarza Napoleona do S. Tropez, gdzie Cesarz wsiądzie na okręt.

Art. 16. Wydane będą korweta i potrzebne okręty dla przewiezienia N. Cesarza Napoleona i Osób Dworu iego. Korweta należeć ma do Cesarza, iako zupełna własność.

Art. 17. Cesarz Napoleon może wziąć z sobą i zatrzymać przy sobie, iako straż swoią 400 ludzi, z Officerów, podofficerów, żołnierzy i ochotników.

Art. 18. Żaden Francuz, któryby się udał za Cesarzem Napoleonem lub familiią iego, nie ma bydź uważany, iakoby stracił tracił prawa Fracuza, ieżeli za trzy lata nie wróci; a przynaymniéy ci Francuzi nie będą obięci w wyłączeniach, któreby Rząd Francuzki czynił po upłynieniu tego czasu.

Art. 19. Woysko Polskie wszelkiey broni ma wolność powrócenia do Oyczyzny, i zatrzyma, iako znak służby swéy pełnéy chwały, broń i tabory, Officerowie i żołnierze zachowaią otrzymane ozdoby i przyłączoczone do nich pensye.

Art. 20. NN. Mocarstwa sprzymierzone zaręczaią wykonanie niniejszego traktatu, i obowiązuią się wyiednać u Francyi przyięcie i zaręczenie onego.

Art. 21. Traktat niniejszy będzie zatwierdzony, a zatwierdzenia zamienione będą w Paryżu w przeciągu dwóch dni.

Działo się w Paryżu dnia 11. Kwietnia 1814.

Podpisy: Metternich, Stadion,
Razumowski, Nesselrode,
Castlereagh, Hardenberg.

Ney. Caulaincourt.

Xięstwo Warszawskie.

Rada naywyższa tymczasowa Xięstwa Warszawskiego, maiąc ciągły wzgląd na wynikłe z wypadków woiennych klęski mieszkańców Xięstwa Warszawskiego, nie będących z tąd w możności zaspokoienia w tym czasie należności skarbowych do d. 1. Czerwca r. 1813go zaległych, chcąc oraz przynieść im ulgę w znoszeniu ciężarów bieżących, zawiesiła exekucyę powyższych zaległości aż do dalszych w tym względzie rozkazów Władzy naywyższéy. Wyłączeni są iednakże od téy ulgi Starozakonni.

Dyrekcya Ministerii Spraw Wewnętrznych Xięstwa Warszawskiego wezwała Prefektów wszystkich Departamentów tegoż Xięstwa, aby iak nayśpieszniéy Radzie naywyższéy tymczasowéy nadesłali dezygnacye wszelkich pretensyi Obywateli swego Departamentu do Państw obcych, a szczególniéy: 1.) Za woły na rzecz Rządu Pruskiego przez Xięstwo dane. 2.) Za produkta na składzie w Gdańsku będące, a przez Rząd Francuzki w rekwizycyę wzięte. 3.) Za produkta sposobem rekwizycyi z wiedzą byłego Rządu na rachunek Francuzki zabrane.— Termin prekluzyyny do wsparcia legalnemi dowodami pretensyi Obywateli, oznaczony iest na dzień 15ty Lipca r. b., aby te, komu należy, przedstawionemi bydź mogły.

Według doniesień Gazety Warszawskiéy pod d. 28. Czerwca, zebrali się obecni w Warszawie Officerowie Polscy d. 24. Czerwca u Jenerała dywizyi Dąbrowskiego, dla powinszowania mu przypadaiących w tym dniu imienin iego.

Dnia 25. Czerwca wyiechał z Warszawy do Petersburga Jenerał Falkowski; zastępuie go teraz w obowiązkach Szefa Sztabu przy Jen. Dąbrowskim Podszef Sztabu Pułkownik Hrabia Chodkiewicz.

Gazeta Warszawska pod dniem 2. Lipca zawiéra następuiący artykuł z Warszawy:

„Cieszemy się tu nayprzyiemnieyszą nadzieią, iż w przyszłym miesiącu Sierpniu mieć będziemy szczęście oglądania w téy stolicy wielbionego powszechnie N. Cesarza Alexandra, który prawa swoie do miłości Ludów na naypewnieyszych zasadach cnoty i sprawiedliwości gruntuie. Wyglądamy z utęschnieniem téy pożądanéy chwili, odebrawszy iuż tyle nieocenionych dobrodzieystw z rąk tego wspaniałomyślnego Pana, i naydroższe ieszcze w nim pokładaiąc nadzieie. Czynią się tu iuż przygotowania na przyięcie tego Upragnionego Monarchy; przyięcie to, przez wzgląd na stan Kraiu, mniéy będzie okazałe niż w innych wielkich stolicach, ale bardziéy z serca pochodzące, bo większe są pobudki wdzięczności naszéy.“

„W tych dniach powrócił z Drezna do dóbr swych Wilanowa, JW. Hrabia Stanisław Potocki, Senator Woiewoda Xięstwa Warszawskiego wraz z Małżonką swoią.— Przybyli tu także z Paryża JW. Węgleński Minister Stanu Xięstwa Warszawskiego i W. Pułkownik Morawski.— Z niewoli Rossyyskiey powrócił Jenerał i Ordonator woyska Wasilewski.“

„Na żądanie powracaiącego pod Jenerałem Sokolnickim z Francyi woyska Polskiego, chcącego uczcić w przechodzie swym przez Nancy drogą pamięć ś. p. Króla Stanisława Leszczyńskiego i Małżonki Jego, których śmiertelne zwłoki złożone są w tameczńym katedralnym Kościele, odprawiło się tamże za ich dusze uroczyste żałobne nabożeństwo, a Jen. Sokolnicki miał mowę.“

Gazeta Poznańska pod d. 25. Czerwca zawiera następuiące obwieszczenie, wydane do Woyskowych Polskich w Departamencie Poznańskim znayduiących się:

Powołany od JW. Jenerała dywizyi Dąbrowskiego, w celu zaięcia się pracą przygotowawczą do reorganizacyi woyska Polskiego, śpieszę o tém zawiadomić Was szanowni Kolledzy w tem przekonaniu, iż zawołani iesteśmy bydź gotowymi do wzięcia oręża na obronę téy sprawy, dla któréy iest Polak iedynie walczył i walczyć gotów.

Za nader szczęśliwego uznam się, ieżeli przez me prace przyłożyć się iakokolwiek zdołam, by prawdziwe zasługi odbieraiąc należną nagrodę, nadały prawo korzystać (z skutku winnéy wdzięczności Oyczyzny) tym, których bądź chlubne rany, bądź zwątlone na usługach Kraiu siły, do dalszych poświęceń niezdolnemi robią.

Wzywam więc wszystkich JPP. Officerów, podofficerów i żołnierzy, równie iak do woyska należących od roku 1806 w służbę weszłych, azeby na dzień 7my Lipca

r. b: w miastach powiatowych, każdy respective swego Powiatu stawili się, i tam tak rangi, iak posiadanie ozdob woyskowych udowodniali, równie iak stan służby swéy podali; niemniéy pretensye do Rządu Francuzkiego, zaległości żołdu u Rządu kraiowego, zasadzaiąc się na pewnych dowodach, przedstawili, równie iak chęci dalszego przeznaczenia oznaymili; a to wszystko na ręce w tym celu wykomenderowanego do każdego Powiatu Officera, który potrzebne w téy mierze ode mnie mieć będzie instrukcye.

Działo się w kwaterze Poznań dnia 24. Czerwca 1814.

Jen. brygady Umiński.

Gazeta Krakowska pod dniem 26. Czerwca, umieściła takoż podobne obwieszczenie, wydane w Krakowie d. 23. Czerwca i podpisane przez Pułkownika Cedrowskiego.

Gazeta powszechna wyięła z iednego dziennika Frankfórtskiego tę wiadomość, że Jenerał Tadeusz Kościuszko powróci z woyskiem Polskiém do Oyczyzny.

Rozmaite Wiadomości.

Dnia 13go Czerwca przeieżdzał przez Monachium z Małżonką swoią były Król Westfalski Hieronim Bonaparte, udaiąc się do Grecu.

Pani Peterson, była Małżonka Hieronima Bonapartego, rozwiedzioną z nim została przez Rząd Prowincyi Myrylandyi w Ameryce.

Amerykanie ofiarowali każdemu obcemu Jenerałowi, któryby przyiął u nich służbę 1000 morgów gruntu.

Między Dworem Pruskim i Duńskim zawartą została d. 2. Czerwca w Paryżu Umowa względem przywrócenia obustronnych związków handlowych.

Jeograficzno-historyczne obiaśnienie dla łepszego zrozumienia traktatu pokoiu zawartego między sprzymierzonemi Mocarstwami i Francyą.

Dawna Francya przy wybuchnieniu rewolucyi podzielona była na 83, a potém na 85 Departamentów. Do tych przybyło następnie przez zabory w Niemczech, Hollandyi, Szwaycaryi i t. d. ieszcze 45 innych, a więc ogólna liczba na końcu wynosiła 130 Departamentów. Z tych 45 przyłączonych pozostaie tylko ieden całkowity Departament Vaucluse przy Francyi, i z niektórych innych mała cząstka. Reszta 44rech, iako też niektóre do dawnych Departamentów wcielone Powiaty, tudzież inne ieszcze nieprzyłączone iako to: Erfurt i Niższy-Katzenellenbogen, odpadaią. Oprócz tego, traci Francya Illiryę, Korfu, i wyspy Jońskie (o których ostatecznym losie traktat pokoiu ieszcze nic nie postanowił), zależące od niéy Xięstwa Lukkę, Piombino, Massa, i Karara, tudzież pod wpływem iey będące Królestwa: Hiszpaniię, Westfaliię, i W. Xięstwo Bergskie. Ludność Państwa Francuzkiego, którą przeszłoroczny Cesarski Kalendarz nadto przesadnie do 44 millionów podał, może po teraźnieyszéy stracie bydź zmnieyszona do 26 millionów. Z opadłych 44rech Departamentów iest w Niemczech 18; w Hollandyi 8; w Szwaycaryi 2; we Włoszech 16.

Wspomniane w traktacie pokoiu Xięstwo Monaco, leży między Kraiem Genueńskim i Nizza. Xiążę udzielny, pochodzący z dawnego Francuzkiego szlacheckiego Domu, który przyiął nazwisko Grimaldi, i około pół milliona liwrów z téy małey urodzayney Krainy miał rocznego dochodu, oddał się był pod opiekę Królewsko-Francuzką. Z tego powodu utrzymywała Francya osadę w stolicy Monaco, leżącey na skale, która się rozciąga aż do morza. Na mocy teraźnieyszego pokoiu zapewne znowu woyskiem Francuzkiém będzie osadzona.

Hrabstwo Aweniiońskie (Avignon) i Hrabstwo Wenessyńskie (Venaissin) leżące w okręgu Prowancyi nad Rodanem i Duranzą, iuż od wieków, częścią przez darowiznę, częścią przez kupno były własnością Papieżów, którzy w wieku XIV. tam stolicę swoię założyli, i przez 70 lat tamże mieszkali. Królowie Francuzcy przy sporach mianych z Stolicą S. częstokroć tę żyzną Krainę zabierali; lecz na początku rewolucyi przyłączona była do Francyi pod nazwiskiem Departamentu Vaucluse, tak nazwanego od sławnego przez Petrarcha źródła. Hrabstwo Montbelliard, które wprawdzie było własnością Xięcia Wirtembergskiego, i należało do Niemiec, ale nie do

Cyrkułów Niemieckich, leży między byłém Biskupstwem Bazyleyskiém i dawną granicą Francuzką, i przyłączone było do Departamentu Wyższego Renu; inne także poiedyncze na dawney ziemi Francuzkiéy rozproszone posiadłości Xiążąt Niemieckich, którzy po większéy części ieszcze przed rewolucyą uznali zwierzchność Francuzką, pozostaią przy Francyi.

Malta, którą Bonaparte wśród pokoiu wydarł znienacka Kawalerom Maltańskim, w rok potém głodem przez Anglików do poddania się była przymuszona. Na mocy pokoiu Amieńskiego miała ona bydź oddana Zakonowi Maltańskiemu; lecz gdy ten pokòy zerwanym został, zatrzymali ią Anglicy, i posiadaią teraz wśród morza śródziemnego port wyborny i nowy Gibraltar.

Zachodnio Indyyskiéy wyspy Tabago musiała Anglia ustąpić Francyi w pokoiu 1783 roku. Iest ona urodzayna i zdrowsza, niż pozyskana teraz przez Francuzów wyspa S. Łucyi, która natomiast ma bardzo dobry port, nader ważny dla okrętów płynących do Indyy-Zachodnich, tudzież warowny posterunek Morne-Fortuné. Z tak nazwanych wysp Maskareńskich, leżących na Oceanie między Afryką i Indyami Wschodniemi, traci Francya Isle de France, nie tak ważną dla iey urodzayności, ale raczéy dla dobrego portu St. Louis (Port de la Montagne, a późniéy portem Napoleona zwanego) tudzież portu Bourbon. Przyległe wyspy Rodrigue i Seschelles, które także dostaią się Anglii, służyły dotąd szczególniéy do połowu żółwiów. Wyspa Bourbon na przyszłość małéy będzie wagi dla Francyi, ponieważ nie ma portu. Gdy powrócenie części Hiszpańskiéy na wyspie St. Domingo, któréy Francya w roku 1795 w pokoiu Bazyleyskim ustąpić sobie kazała, wyraźnie traktatem teraźnieyszym iest zastrzeżone, z tego powodu milczenie o Luizyanie tém bardziey zastanawia. Napoleon kazał sobie ustąpić tego rozległego, urodzaynego, i dla rzeki Missisippi nader ważnego Kraju za Toskanię; lecz tę odebrał znowu wkrótce potem nowemu Posiadaczowi, a Luizyanę przedał Ziednoczonym Stanóm Ameryki Północney. Gdy na mocy 10go Artykułu Guiana Francuzka w Ameryce Południowey, bardziey znaioma pod nazwiskiem Kajenny od głównego iey założenia, ma bydź oddana w takim stanie, w iakim była 1792 roku, tedy i Rząd Portugalski odbierze do-syć rozległy Powiat, który Napoleon pod pozorem sprostowania granicy na nim wymusił. Za Europą nie mieli już Francuzi ani stopy ziemi, chyba że się utrzymali przy Kantorach założonych na brzegach Barbaryyskich, co wszelako nie iest podobném do prawdy. Pokòy oddaie im St. Pierre i Miquelon, dwie małe wyspy w Ameryce Północnéy, służące za składy rybołowóm stokfiszu w wyznaczonych im mieyscach północnego i wschodniego brzegów Neufundlandu, tudzież część ich na wyspie St. Domingo, ale tę pierwey trzeba odebrać Murzynom; Martynikę, Gwadelupę, i niektóre inne małe wyspy; na brzegu zachodnim Afryki ustanowienia nad Senegaliią, i wyspę Goreę; na wschodzie Afryki wyspę Bourbon, a w Indyach Wschodnich Pondicheri, główne ich założenie na brzegu Koromandelskim, i niektóre składy handlowe w Bengalu i na brzegu Malabarskim.

Że port Antwerpski według 15go Artykułu ma bydź znowu portem handlowym, iest rzeczą bardzo ważną. Antwerpiia, licząca do połowy wieku 16go około 200,000 mieszkańców, była z powodu spławnéy Skaldy głównem handlownem miastem w północnéy Europy; lecz gdy Hollendrzy w pokoiu Westfalskim 1648 roku wyiednali sobie zamknięcie Skaldy, port Antwerpski, obeymuiący dawniey nieraz 200 okrętów, zupełnie został opuszczonym. Miasto Amsterdam, lubo dla haków na Zuydersee nie maiące tak korzystnego położenia, niezmiernie przez to zyskało. Czas pokaże, iakie skutki sprawi teraźnieysze otwarcie Skaldy, gdyż dotychczasowe pod panowaniem Francuzów, dla zatamowanego handlu, żadnych korzyści sprowadzić nie mogło. Niezmierne przez Napoleona poczynione założenia dla utworzenia nowego portu woiennego, wielce się teraz przydadzą handlowi.

Omyłka. — *W Nrze 52gim téy Gazety na stronnicy 471 w 53cim artykule Aktu konstytucyynego* Francuzkiego, *zamiast: Wszystkie petycye, iedney i drugiey Izby, poprawić: Petycye* do *iedney i drugiey Izby.*